

Nro.

224.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 1go Października 1796.

Gazety.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 5. Września. Lubo armia Oceanu i wewnętrzna miała rozpuścić część swego woyska, z tém wszystkim listy z *Brest* zgodnie donoszą, że w *Bretanii* zbiera się 60,000. ludzi, i że tak w *Brest*, iak *St. Malo* gotują wiele statków płaskich, które, iak powszechnie wnoszą, przeznaczone są do wylądowania na brzegi Angielskie. W *Ostendzie*, *Dunkierce*, *Fliessingen* i t. d. podobnież wiele budują statkow przewozowych.

H 10

Te-

Teraz się domyślają, że eskadra Admirala *Rybery* z diwizyami Hiszpańskimi popłynęła do Indyi Zachodnich. Gdyby rzeczona eskadra była przeznaczona do którego portu Francuskiego, od miejsca wypłynąwszy z *Cadix*, powinna by już była w nim stanąć.

Zurnal ieden tutejszy następujące czyni uwagi nad ratyfikowanym zaczepnym i odczepnym Traktatem z Hiszpanią: „Rada szet potwierdziła już traktat związkowy z Hiszpanią. Przewidziała ona, że lubo przy terażniejszych okolicznościach nie może być doskonały, lecz na przyszłość może się stać użyteczny; nadto sprzeciwiałoby się to polityce, gdyby Francya opuszczała w ten moment Hiszpanią, kiedy na własne iey żądanie, zwiąskiem może Anglii zadać cios niespokoiny. W reszcie Traktat ten jest prawie odnowieniem dawnych paktów Familii, który szczególnie odpowiada dzisiejszym okolicznościom, i nowym prawidłom Rzeczypospolitey. Zawiera on między inshemi: że strona zaczepiona w ten moment może wezwać drugą na swą pomoc. Ta ostatnia powinna dostawić zaczepionym 15. okrętów

tów liniowych pierwszej rangi, 18,000. infanteryi i 6000. kawaleryi. Eskadra albo oddzielnie, alba też złączenie operować będzie z siłą strony zaczepionej. W 18. artykule wyrażono, że złączenie eskadr osobliwie przeciw Anglii mieć powinno; tym więc sposobem sam ten Traktat można brać za wypowiedzenie wojny z strony Hiszpańskiej Anglii i t. d. „

Minister X. *Würtemberg*, Pan *Mandelslohe* przywiódł do Paryża temi dniami ratyfikacją Traktatu od swego Dworu.

Głoszą, że i Cyrkuł Frankoński przez zesłanych tu swych Pełnomocników, PP. *Zwanziger* i *Rhodius*, zawarł pokój z Francją. — Wiadomość o retyradzie armii Jenerała *Jourdana* z Frankonii mało tu sprawiła na umysłach mieszkańców wrażenia. Lud zdawna oswojony z zwycięstwami i przegranami, z obojętnością przyjmuje doniesienia jednego lub drugiego rodzaju. — Z *Cadix* pod 8. Sierpnia następująca tu przyszła wiadomość: „Kuryer jeden, który przed 2. dniami wysłany był od tutejszych negocyantów do *Gibraltaru*, powrócił z niemi, gdyż znalazł fortecę ową opasana

(1788)

na od lądu przez woyska Hiszpańskie. „ Jenerał *Kellerman* odprawiał niedawno rewia w obozie pod *Lugdunem*, i postat część tey armii do Włoch. — Pismo iedne pod tytułem: *Nouvelles Politiques* twierdzi, że gdy *Blanchard* w 1784. z pola *Marfowego* puszczał balon, młodzieniec ieden z szpadą w ręku chciał się wedrzeć na galeryą, i wznieść na powietrze; lecz przytomni wstrzymali iego zapęd. Ten młodzieniec miał bydz Jenerał *Buonaparte*. Te mniemanie iest błędne, gdyż młodzieniec ów zwał się *Dupont* rodem z *Toulouse*, i służył w reimencie *Tourraine*. To zaś na pochwałę prawdziwą służyć może Jenerałowi *Buonaparte*, że posiada taką zręczność, iaką posiadał niegdyś *Cesar*. Może diktować zarazem dwom lub trzem sekretarzom listy w różnych przedmiotach, co okazuje wielą przytomność i żywość umysłu. — Jenerał *Hocbe* mianowany został naywyższym kommandantem nad pozostałą armią *Oceanu*.

Jenerał *Buonaparte* donosi Dyrektoryatowi z *Medyolanu* pod 26. Sierpnia co następuje: Dnia 24. Jenerał *Sabuguet* uderzył na nieprzyjaciół oszańcowanych przy

(1789)

przy *Governolo* i *Borgoforte*, chcąc ich spędzić do murów *Mantuy*. Ten zamiysł zupełnie się udał, a nieprzyjaciel po stracie 500. ludzi w ubitych, rannych i poimanych, cofnąć się musiał z rzeczonych stanowisk. Półgalery nasze wypłynęły już z *Peschiera*, i zabrały nieprzyjaciółom 10. wielkich statków z 2. armatami.

Jenerał *Moreau* daie także rapport o bitwie zaszłej przy *Friedberg* w Bawaryi, i o przeysciu za rzekę *Lech* w tej treści: Dla ułatwienia kroków armii Jenerała *Jourdan* przedsięwziętem uderzyć na korpus Jenerała *Latour* pod *Friedbergiem*. Tym końcem przeprowiłem woyska 24. za *Lech*. Wolonterie wzniosłszy oręż i ładownice nad głowę, rzucili się w brod przez tę rzekę. Wody raptowne porwały z sobą pierwszy szereg ochotników; lecz szypka pomoc, prócz kilku, uratowała tonących. Ten przypadek nie zraził bynajmniej reszty woyska. Nieprzyjaciel zewsząd atakowany, musiał w ucieczkę szukać bezpieczeństwa. Strata jego wynosi w poimanych do 2000., między którymi liczy się 40. oficyerów, 3. pierwszey

(1790)

wſzey rangi i Adiutant Jenerała *Latour*. Przytym zdobyliſmy 17. armat i 2. chorągwie. W ten moment przybywaią do obozu Pełnomocnicy Bawaryi z prozbą o zawieſzenie broni.— Kommiſſarz *Hausman* dodaie, iż ſię już zatrudnia układaniem punktów negocyacyi z Pełnomocnikami od Xiążęcia Bawarskiego.

Jenerał *Jourdan* donoſi także pod 24. Sierpnia Direktoryatowi co naſtępuje: „Arcy - Xiążę Karol przyłączywſzy 25,000. ſwego woyska do korpuſu Jenerała *Wartensleben*, uderzył na Jenerała *Bernadotte* dnia 22. przy *Teining*. Zaczepiony dał w tym razie nowe dowody ſwego meſtwa i talcntów; lecz zagrożony ſkołowaniem od przewyżſzaiącej ſiły, muſiał ſię cofnąć między *Lauf* i *Nürnberg*. Potém nieprzyjaciel rzucił ſię w tył moiej armii, i zagroził ey podobnieſz odcieciem. Wſród tych okolicznoſci niepodobna było roſpierać ſię na ſiły, które o wiele były nie równe; cofnąłem ſię więc do *Amberg*. Ale i w tem ſtanowiſku ſprzodu i boku atakowany w momencie, po odporze, który zupełną przynioſł ſławę woyskom Francuſkim, muſiałem ſię cofnąć do *Sulzbach*. Dalſzych

szych okoliczności tego zdarzenia donieść jeszcze niemogę. Teraz się myślę cofnąć ku *Forchheim*. Spodziewam się, że Jenerał *Moreau* będzie korzystał z tych okoliczności, i przez swe obroty zmusi ścigających mnie nieprzyjaciół do powrotu nad *Dunay*.

Rada starszych dnia 2. potwierdziła warunki pokojuowe z Margrabią *Baaden*. *Vaublanc* stanął przed kratkami i zaprzyściągł wieczną nienawiść godności Królewskiej. Rada 5let na tajemney Sessyi rostrzała Alians zawarty z Hiszpanią.

WŁOCHY.

Feld: *Wurmser*, iak się okazuje z raportu iego, stoi jeszcze z swym korpusem przy *Etsch*, i po ostatniem doniesieniu nie miał żadney rozprawy z nieprzyjacielem. Natomiast donosi Feld: *Dawidowicz* z Tyrolu z pod *Neumarkt* 14. Września, że dnia 9. kazał Jenerałowi *Laudon* uderzyć na stanowisko nieprzyjaciół przy *Deutsch-Metz*, i spędzić go od *St. Michael* aż za *Lavis*. Dnia 13. Francuzi spędzeni jeszcze zostali

(1792)

li z *Cembra*, które stanowisko zaściania
teraz doliny *Fleimser*. Rzeczony Feld-
marszałek donosi ieszcze, że posilki z 4.
batalionów złożone stanęły już z Austrii
przy cieśninach *Pantaffel*, a reszty co
moment się spodziewano.

Dnia 26. czytano w Senacie Bonoń-
skim plan nowej Konstytucyi Republi-
kańskiej. Po przeczytaniu wyznaczono
Kommissyą do rostrząśnienia i rozpozna-
nia należycie tego planu.

W *Medyolanie* Rząd formuje Gwar-
dyą Narodową, która się ma składać z
8. batalionów, i wszyscy obywatele od
16. do 55. lat mają się do niej poda-
wać.

Jenerał *Buonaparte* znajdował się
ieszcze dnia 30. Sierpnia w *Brescia*.

(z Dodatkiem.)

D O D A T E K

DO DZIENNIKA Nro 224.

UWIADOMIENIE.

Wyszczególnienie osób, które się przykładać do dobrowolnych ofiar na wojnę.

1. Urodzony Józef Ułaniecki dzie-
dzic *Więckowic* w Cyrkule Przemyśkim,
zawerbowawszy 4. ludzi własnym ko-
sztem, ofiarował jeszcze na usługi kraio-
we bezpłatnie 4. konie. 2. Sekretarz
Cyrkularny Przemyśki Józef Samuel
Kriebl ustąpił z podwyższonej swej pen-
sji 100. Ryńskich, i te do końca woj-
ny rocznie wypłacać myśli na potrzeby
tamtejszey kommandy werbowniczey. 3.
Ekonom Peczyniski *Dans*, złożył na
potrzeby wojenne Zł. Ryń. 25.

WŁO.

WŁOCHY.

Kommissarze Francuscy oznaczyli inż w Rzymie z nayprzednieyszych rękodzieł i statuy sztuk 100., które na mocy zawieszenia oręza mają być wydane Francyi. Między temi liczą *Apollina*, *Laocon*, *Torfo*, *Herkulesa* z Watykanu, *Wenerę*, *Augusta* w Todze, *Antynousa* umierającego i zermierza 9 *Muz*, *Catona*, *Minermę*, i t. d.; przytym wiele malowań *Rafaela Domenichino Sacchi* i t. d. — Nocą z 28. Sierpnia wyprawiono z Rzymu część kontrybucyi dla Francyi do Medyolanu. Odesłanie statuy i malowań z Rzymu do Paryża nie tak rychło nastąpi, gdyż lud niechętnym okiem spogląda na te zabory, a Papież każe każdą sztukę kopiować dla siebie. Wice-legat Papieski i Arcybiskup *Ferrary* aresztowany dawniey, wypuszczony teraz został na wolność od Jenerała *Buonaparte*.

Pełnomocnik Papieski z Paryża przysłał do Rzymu warunki, pod iakiemi Dyrektoryat chce zawrzeć pokóy, a ponieważ nie miał zupełney mocy, dla tego negocyacye zerwane w Paryżu zostały,

ły, i Dyrektoryat polecił Kommissarzom *Salicetti i Garrau* ukończenie zupełne pokoju z Papieżem w Włoszech. S. Ojciec mianował Kommissyą z 12. Kardynałów złożoną, która ma rostrząsnąć warunki pokojowe, jakie teraz poda Dyrektoryat.

NIEMCY.

Z Nüremberga 5. Września. Smutny los naszego miasta w śród wojny dzisiejszey, niezmierna liczba rekwizycyi od Francuzów włożoney na obywatelów, zmusiły ich nakoniec poddać się opiece i protekcyi Króla Jmci Pruskiego, a to pod następującemi warunkami: 1. Aby Król Pruski wymógł na Francuzach darowanie niedopłaconey kontrybucyi. 2. Aby się starał o potwierdzenie u Cesarza i Rzeszy naszego poddaństwa. 3. Aby na siebie przyjął wszystkie długi przed i pod czas wkroczenia Francuzów od miasta zaciągnięne. 4. Aby wszystkie urzędy Nüremberczykami osadzone były. 5. Miasto powinno być wolne od kon-

fry-

skrypcyi, kwaterunków i t. d. Liczba woysk Pruskich, które tu wkroczyły, wynosi do 2000.

Ellingen w Frankonii także się poddało pod opiekę Króla Pruskiego.

Przeciwno obietni w wieczną posessyą Nùremberga od Króla Pruskiego, Minister Cezarski, Hrabia *Schlick*, uroczytą zaniósł dnia 3, Września protestaacyą. Mimo to, wiele ieszcze dominiów Frankońskich żąda opieki Pruskiej.

Z Berlina piszą, że Król Pruski, stósownie do żądania Ministra Rzeczypospolitey Francuskiej, pozwoił po wszystkich swych krajach Francuzom mającym prawo do obywatelstwa swej Rzeczypospolitey, nosić kokardy trzykolorowe.
